

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/50/2017
Identifikačné číslo spisu: 2313010175
Dátum vydania rozhodnutia: 07.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2313010175.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí v Bratislave 07. februára 2018 v trestnej veci obvineného O. S., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky, ktoré podal proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 3To/54/2016, z 11. októbra 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Galanta rozsudkom z 12. apríla 2016, sp. zn. 2T/18/2013, oslobodil podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku obvineného O. S. spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Galante, č. 1Pv 188/09-81, z 09. februára 2013 pre prečin usmrtenia podľa § § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že

dňa 03. marca 2009 v čase o 00.46 hod. ako vodič nákladného motorového vozidla zn. Iveco Eurocargo, EČV: A., vykonával jazdu na rýchlostnej komunikácii R1 smerom od E. na J., pričom v katastri obce B. nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu svojho vozidla a v km 148,572 neskoro a nesprávne reagoval na prekážku vo svojom jazdnom pruhu, na pravej krajnici odstaveného motorového vozidla zn. VW Transportér, EČV: Y. so zapojeným príviesným vozíkom značky PV-02-PN-P, EČV: Y., ktorý zasahoval cca 0,8 m do jeho jazdného pruhu a pravým predným kolesom svojho vozidla nabehol na ľavú zadnú časť príviesného vozíka a následne pravou prednou časťou svojho vozidla zrazil D. K., ktorý vymieňal ľavé zadné koleso vozidla VW Transportér, ktorý následkom úrazu utrpel drvivé poranenia hlavy, spodiny lebečnej aj s vnútorným krvácaním nezlučiteľným so životom, na následky ktorých zranení na mieste podľahol, pri náraze sa vozidlo VW Transportér posunulo dopredu a prednou časťou narazilo do pravej časti tela spolujazdca z vozidla VW Transportér J. L., ktorý sa v tom čase nachádzal pred vozidlom a ktorý následkom nárazu spadol do priekopy a utrpel zranenia vo forme

pomliaždenia ramena vpravo, kolena vpravo s odreninou, ktoré si vyžiadali liečenie spojené s práceneschopnosťou v trvaní po dobu najmenej 4 týždne podľa znaleckého posudku, pričom obžalovaný svojím konaním porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a/, § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke,

nakoľko skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Trestného poriadku boli poškodení U. K., nar. XX. S. XXXX, bytom S. XXX, J. L., nar. XX. A. XXXX, bytom Y, Z. XXXX/XX, A. E., nar. XX. O. XXXX, bytom A., Y. XXXX/XX a K. a.s., Z. X, I., IČO: XXX XXX XX s nárokom na náhradu škody odkázaní na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie prokurátorka okresnej prokuratúry, domáhajúc sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci súdu prvého stupňa. Krajský súd v Trnave uznesením z 11. októbra 2016, sp. zn. 3To/54/2016, odvolanie okresnej prokurátorky podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

Proti predmetnému uzneseniu krajského súdu podal 10. marca 2017 podľa § 369 ods. 2 písm. a/ Trestného poriadku v neprospech obvineného O. S. dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej aj „generálny prokurátor“) z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Trnave z 11. októbra 2016, sp. zn. 3To/54/2016, bol z dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku porušený zákon v ustanovení § 319 Trestného poriadku, ako aj v ustanovení § 2 ods. 12, § 285 písm. b/ Trestného poriadku a § 149 ods. 1 Trestného zákona v prospech obvineného O. S. a následne podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trnave z 11. októbra 2016, sp. zn. 3To/54/2016, v celom rozsahu a zrušil aj ďalšie rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a vec podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Trnave, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Za dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. označil skutočnosť, že Krajský súd v Trnave porušil zákon v prospech obvineného O. S. v ustanovení § 319 Trestného poriadku, ako aj v ustanovení § 2 ods. 12 a § 285 písm. b/ Trestného poriadku a v ustanovení § 149 ods. 1 Trestného zákona, keď nepristúpil ku kasácii nesprávneho a zákonu nezodpovedajúceho rozsudku súdu prvého stupňa so záverom, že konanie obvineného O. S. nenapĺňa ani zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu usmrtienia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Krajský súd v Trnave sa neriadil dôsledne citovanými zákonnými ustanoveniami. Pri svojom rozhodovaní o odvolaní prokurátora vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu okresným súdom, ktorý ako súd prvého stupňa postupoval tak, ako to ukladá § 2 ods. 10 Trestného poriadku, avšak zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil, čo v konečnom dôsledku viedlo k oslobodeniu obvineného O. S. spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku. Krajský súd v Trnave tak ako aj okresný súd vo svojich rozhodnutiach dôvodili tým, že u obvineného O. S., a to na rozdiel od zomrelého poškodeného D. K., nešlo o porušenie dôležitej povinnosti, pretože neporušil žiadne pravidlá cestnej premávky uvedené v zákone o cestnej premávke, mal len nesprávnu techniku jazdy. Naproti tomu zo strany zomrelého poškodeného D. K. išlo o viaceré porušenia pravidiel cestnej premávky. Vytvoril na ceste obvinenému O. S. prekážku tým, že zasahoval svojou jazdnou súpravou až 0,8 metra do jazdného pruhu, hoci mohol a mal jazdnú súpravu odtiahnuť úplne až na pravý okraj vozovky tak, ako to ukladá § 23 ods. 1 zákona o cestnej premávke. Okrem toho, vytvorenú prekážku ani neoznačil výstražným trojuholníkom a pri pohybe na vozovke nemal reflexnú vestu, ktorú nemali ani ďalšie osoby, ktoré sa s ním viezli vo vozidle.

Zároveň Krajský súd v Trnave v písomne vypracovanom rozhodnutí osobitne poukázal na vyjadrenia znalcov, že čupiacu postavu pri kolese smerujúceho do vozovky bez reflexnej vesty obvinený O. S.

nemal možnosť rozpoznať. Zomrelý poškodený D. K. porušením pravidiel cestnej premávky vytvoril pre neho nebezpečnú situáciu, ktorá viedla k vzniku dopravnej nehody s fatálnym následkom. Je nepochybné, že Krajský súd v Trnave zvažoval pomer porušených pravidiel cestnej premávky zo strany obvineného O. S. a zo strany poškodeného D. K., pričom skonštatoval, že u obvineného O. S. nešlo o porušenie dôležitej povinnosti na rozdiel od poškodeného D. K., zo strany ktorého došlo k porušeniu viacerých dôležitých povinností. So záverom krajského súdu, podľa ktorého skutok kladený za vinu obvinenému O. S. nie je trestným činom pre absenciu jeho zavinenia, sa nemožno stotožniť, nakoľko uvedený záver sa môže dotýkať iba skutočnosti, či u obvineného O. S. došlo k porušeniu dôležitej povinnosti podľa § 138 písm. h/ Trestného zákona, t.j. či bola splnená okolnosť podmieňujúca použitie vyššej trestnej sadzby. Tento záver nevyklučuje naplnenie znakov základnej skutkovej podstaty prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, ktorého objektívna stránka nevyžaduje porušenie dôležitej povinnosti.

V tejto súvislosti generálny prokurátor poukazuje na existujúcu judikatúru, podľa ktorej skutočnosť, že iná osoba porušila predpisy o premávke na pozemných komunikáciách a vlastným zavineným vytvorila nebezpečnú situáciu, neospravedlňuje vodiča, ak aj on sám porušil povinnosť vozidlo stále ovládať a konať tak, aby doprava nebola ohrozená (ZSP 83/2003). Taktiež, za porušenie dôležitej povinnosti sa nepovažujú prípady, keď vodič nesprávne reagoval na nebezpečnú situáciu, ktorú vyvolal iný účastník cestnej premávky porušením pravidiel tým, že nezabránil dopravnej nehode, pričom pri správnej reakcii jej bolo možné predísť (R 36/1984). Vykonané dokazovanie (najmä znalecké dokazovanie) dostatočne a bez akýchkoľvek pochybností preukazuje nedbanlivostné zavinenie (§ 16 Trestného zákona) dopravnej nehody zo strany obvineného O. S.. Z odborného vyjadrenia Ing. Jána Borloka, znalca z odboru cestnej dopravy vyplýva, že obvinený O. S. oneskorene reagoval na vzniknutú prekážku. Zo záverov znaleckého posudku Ing. Dušana Knoška, znalca z odboru cestnej dopravy vyplýva, že obvinený O. S. mohol rozpoznať, že prívies zasahuje do jazdného pruhu už vo vzdialenosti 67,6 metra, avšak na situáciu reagoval oneskorene, len 15 metrov pred zrážkou, čo znalec vyhodnotil ako oneskorenú reakciu zo strany vodiča. Okrem toho znalec Ing. Dušan Knoško vo svojej výpovedi k záverom znaleckého posudku uviedol, že ak by obvinený O. S. reagoval na vzniknutú prekážku brzdením ihneď po tom, ako zaregistroval signalizáciu výstražnými svetlami vozidla poškodeného D. K., t.j. približne vo vzdialenosti 150 metrov od zadnej časti príviesu vozidla, došlo by k zastaveniu jeho vozidla vo vzdialenosti 0,6 metra za príviesom. Ak by reagoval tzv. „havarijným brzdením“, došlo by k zastaveniu jeho vozidla už vo vzdialenosti 56,3 metra za príviesom vozidla. Zo záverov znaleckého posudku, ktorý vypracoval Ústav súdneho inžinierstva v Žiline vyplýva, že obvinený O. S. reagoval na odstavené vozidlo poškodeného D. K. s príviesom oneskorene, a to napriek tomu, že mal technickú možnosť vidieť ho vo vzdialenosti približne 150 metrov pred miestom zrážky. Práve táto oneskorená reakcia bola nesprávnym prvkom spôsobu jazdy obvineného O. S. a bola príčinou vzniku dopravnej nehody. Obvinený O. S. mal možnosť nehode zabrániť, ak by bol reagoval núdzovým brzdením vo vzdialenosti 89 metrov od miesta zrážky alebo bezpečným brzdením vo vzdialenosti 144 metrov od miesta zrážky.

K záverom znaleckého posudku Ústavu súdneho inžinierstva v Žiline bol vypočítaný aj znalec doc. Ing. Pavol Kohút, PhD., ktorý okrem iného vyhodnotil aj porušenie pravidiel cestnej premávky zo strany zomrelého poškodeného D. K. tým, že svojou jazdnou súpravou zasahoval až 0,8 metra do jazdného pruhu, prekážku neoznačil výstražným trojuholníkom a nemal oblečenú reflexnú vestu. Tento uviedol, že za technickú príčinu dopravnej nehody možno považovať nesprávnu techniku jazdy obvineného O. S., ktorý mal možnosť na vzdialenosť 150 metrov reagovať na odstavené vozidlo s príviesom, ktorému svietili všetky štyri výstražné svetlá. Zároveň uviedol, že reakciu obvineného O. S. na odstavené vozidlo s príviesom na vzdialenosť 67,6 metra možno hodnotiť ako oneskorenú.

Z uvedených dôkazov bez akýchkoľvek pochybností teda vyplýva, že obvinený O. S. nesprávne vyhodnotil situáciu na ceste a spôsobil vznik dopravnej nehody s fatálnym následkom. Vozidlo s príviesom, ktoré bolo odstavené na ceste z dôvodu technickej poruchy so zapnutými výstražnými svetlami musel vidieť už zo vzdialenosti 150 metrov. Možno konštatovať, že zomrelý poškodený D. K. nedal na cestu výstražný trojuholník, kým začal opravovať koleso, a tiež nemal oblečenú reflexnú vestu, avšak zapnuté a riadne viditeľné výstražné svetlá upozorňovali obvineného O. S. na to, že v smere jeho

jazdy je odstavené nejaké vozidlo, resp. prekážka na ceste. Nehode mohol zabrániť prechodom do ľavého jazdného pruhu v prípade, že v ňom nešlo ďalšie vozidlo, obídením odstaveného vozidla v bezpečnej vzdialenosti alebo brzdiacim manévrom, pri včasnej reakcii. V súvislosti s konaním obvineného O. S. a jeho právnym posúdením podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona možno poukázať takisto aj na ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, podľa ktorého účastník cestnej premávky je povinný správať sa disciplinovane a ohľaduplne tak, aby neohrozil bezpečnosť alebo plynulosť cestnej premávky, pritom je povinný prispôbiť svoje správanie najmä stavebnému, dopravno-technickému stavu cesty situácii v cestnej premávke, poveternostným podmienkam a svojim schopnostiam a § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, podľa ktorého je vodič povinný venovať sa plne vedeniu vozidla a sledovať situáciu v cestnej premávke. Vzhľadom na uvedené skutočnosti, ktoré vyplývajú z výsledkov vykonaného dokazovania, v súvislosti s citovanými ustanoveniami zákona o cestnej premávke možno konštatovať, že zistený skutkový stav pri jeho správnom hodnotení plne odôvodňoval uznanie obvineného O. S. vinným z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona.

Pre úplnosť generálny prokurátor zdôrazňuje, že krajský súd sa v odôvodnení zamietajúceho uznesenia vôbec nezaoberal otázkou, z akého dôvodu konanie obvineného O. S. nenapĺňa zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. Formulácia skutkovej vety uvedenej vo výroku rozsudku okresného súdu z 12. apríla 2016, sp. zn. 2T/18/2013, ktorým podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku obvineného O. S. oslobodil spod obžaloby prokurátora, sp. zn. 1 Pv 188/09-81, z 09. februára 2013 pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona a prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, obsahovo zodpovedá právnej vete prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona. V súvislosti so závažnosťou namietaného porušenia zákona, ktoré vyžaduje § 371 ods. 5 Trestného poriadku k uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku treba uviesť, že nedostatok v právnom posúdení konania obvineného O. S. mal za následok jeho oslobodenie spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Trestného zákona napriek tomu, že sa mal dopustiť prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona.

K podanému dovolaniu generálneho prokurátora sa pripojila prostredníctvom svojho právneho zástupcu JUDr. A. aj poškodená U. K. (pozn.: manželka zomrelého poškodeného D. K.). S dovolaním generálneho prokurátora súhlasila a uviedla, že pre rovnaké dôvody zvažovala podať podnet na podanie dovolania ministerke spravodlivosti Slovenskej republiky, avšak vzhľadom na tú skutočnosť, že bolo dovolanie podané generálnym prokurátorom Slovenskej republiky, od tohto upustila. Stotožňuje sa s hlavnou argumentačnou líniou vyjadrenou v dovolaní generálneho prokurátora a zdôrazňuje, že pokiaľ súd v napádanom rozhodnutí zvažoval mieru zavinenia a pritom dospel k záveru, že zomrelý poškodený D. K. porušením pravidiel cestnej premávky vytvoril pre druhého účastníka cestnej premávky nebezpečnú situáciu, v dôsledku čoho následne konštatoval absenciu zavinenia vo vzťahu k obvinenému O. S., je takýto záver súdu ignorujúcim zásadné zistenia vyplývajúce zo znaleckých posudkov vyhotovených v priebehu konania. Aj napriek porušeniu cestnej premávky zomrelým poškodeným obvinený mal stále možnosť dopravnej nehode zabrániť, ak by nedošlo k porušeniu pravidiel aj z jeho strany. Ako podrobnejšie uvádza aj generálny prokurátor vo svojom dovolaní, obvinený O. S. totiž aj v prípade pochybenia zomrelého poškodeného v danej situácii stále mohol zabrániť kolízii, ak by bol na vzniknutú situáciu reagoval v zmysle pravidiel cestnej premávky. Oslobodzujúci rozsudok v prospech obvineného tak vedie k absurdnému záveru (rozpornému s doterajšou súdnou praxou), že zdravie a život účastníka cestnej premávky, ktorý by porušil pravidlá cestnej premávky, nie je hodný ochrany ani v prípade, ak iný účastník cestnej premávky, ktorý by tiež porušil predpisy, inak mohol riadnou jazdou poškodeniu zdravia, či strate života predchádzať. Bolo by potom zrejme možné beztretno zraziť chodca pri prekročení povolenej rýchlosti, ak by bol tento chodec mimo prechodu alebo zraziť cyklistu pri neprispôbení jazdy povrchu vozovky, ak by tento cyklista porušil iné pravidlo a to všetko napriek tomu, že znalecké posudky by konštatovali, že vo všetkých prípadoch by sa obvinený bol kolízii vyhol, ak by bol použil správnu techniku jazdy. Takýto záver nemožno pripustiť, pričom v danom prípade nejde o situáciu, kedy by došlo k porušeniu predpisov len zo strany zomrelého poškodeného a obvinený by jazdil „predpisovo“ bez akejkoľvek šance kolízii predchádzať. Pokiaľ znalci konštatujú, že aj napriek

porušení pravidiel cestnej premávky jedným účastníkom (zomrelým poškodeným) mohol druhý účastník (obvinený) stále nehode zabrániť, nemožno akceptovať, že takéto zlyhanie na strane obvineného bude ospravedlnené nedodržaním predpisov zomrelého poškodeného. S poukazom na tieto úvahy sa poškodená pripája k dovolaniu generálneho prokurátora.

Obvinený sa k dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadril, aj keď mu toto bolo doručené na vyjadrenie 11. júla 2017 (č. l. 588 spisu).

Takisto sa k dovolaniu generálneho prokurátora nevyjadrili ani poškodení J. L. (dovolanie doručené na vyjadrenie 10. júla 2017, č. l. 592 spisu), A. E. (dovolanie doručené na vyjadrenie 10. júla 2017, č. l. 593 spisu) a K., a.s. (dovolanie doručené na vyjadrenie 11. júla 2017, č. l. 591 spisu).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel však k záveru, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku.

Dovolanie je jedným z mimoriadnych opravných prostriedkov, ktorého účelom je náprava najzávažnejších procesných a hmotnoprávných pochybení v právoplatných súdnych rozhodnutiach. Ich mimoriadnosť spočíva aj v tom, že sa dotýkajú zásad stability a istoty právnych vzťahov. Možnosti úspešného podania dovolania s ohľadom na striktné vymedzenie jeho dôvodnosti sú preto značne zúžené, a to aj z toho dôvodu, že dovolací súd je podľa § 385 Tr. por. *expressis verbis* viazaný dôvodmi podaného dovolania. To znamená, že možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov sú striktné obmedzené. Uplatnené dovolacie námietky musia byť vecne a právne podložené tak, aby aj skutočne nielen formálne napĺňali dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por. Dovolanie teda nemá funkciu riadnej opravnej inštalácie a nesmie byť chápané ako „ďalšie“ odvolanie.

V rámci dovolacieho konania nie je prípustné preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku), ak dovolanie nepodal minister spravodlivosti podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd hodnotiť len z toho hľadiska, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené, to znamená, či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Preto nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov, nakoľko toto sú otázky upravené normami procesného práva, nie hmotným právom. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštalácii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na to nemôže najvyšší súd spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie vykonané súdmi nižších stupňov.

V rámci tohto dovolacieho dôvodu je potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o jeho existencii je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa, teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia, čo je zrejmé z dikcie § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku veta za bodkočiarkou. Dovolací súd nemôže skutok ustálený súdmi prvého a druhého stupňa ani meniť ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podané podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku). V dovolacom konaní je teda v súvislosti s vyššie uvedeným možné uplatňovať len námietky právneho - hmotného charakteru, nikdy nie námietky skutkové. Za skutkové sa pritom považujú tie námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne proti hodnoteniu dôkazov súdmi nižších stupňov - ich posudzovanie je dominanciou konania odvolacieho súdu.

V rámci posudzovania existencie dovolacieho dôvodu obsiahnutého v § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného

poriadku dovolací súd skúma, či skutok ustálený súdmi nižšieho stupňa bol správne podradený pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Iba opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Rozumie sa tým napr. nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť činu (§ 24 až 30 Trestného zákona), premlčanie trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), ďalej pochybenie súdu pri ukladaní úhrnného alebo súhrnného trestu, spoločného trestu alebo ďalšieho trestu (§ 41 až 43 Trestného zákona), ukladania trestu obzvlášť nebezpečnému recidivistovi podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na porušenie iných hmotnoprávnych predpisov ako je Občiansky zákonník, Obchodný zákonník a pod., pokiaľ majú priamy vzťah k právnomu posúdeniu skutku.

Dovolanie má byť len skutočne výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. V konkrétnom prípade musí vždy prevažovať záujem zákonnosti rozhodnutí a postupu konania, ktoré právoplatnému rozhodnutiu predchádzalo, nad záujmom na stabilite a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia. Tak tomu bude iba pri zásadných a podstatných vadách, pre ktoré nemôže napadnuté rozhodnutie obstáť, pretože by to bolo ohrozením zákonného a spravodlivého rozhodnutia. Preto možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, musia byť nutne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštitúcia.

Predmetom dovolacieho konania bolo posúdiť, či súdy správne kvalifikovali konanie obvineného O. S., ktorý 03. marca 2009 v čase o 00.46 hod. ako vodič nákladného motorového vozidla zn. Iveco Eurocargo, EČV: A., vykonával jazdu na rýchlostnej komunikácii R1 smerom od E. na J., pričom v katastri obce B. nevenoval dostatočnú pozornosť riadeniu svojho vozidla a v km 148,572 neskoro a nesprávne reagoval na prekážku vo svojom jazdnom pruhu, na pravej krajnici odstaveného motorového vozidla zn. VW Transportér, EČV: Y. so zapojeným príviesnym vozíkom značky PV-02-PN-P, EČV: Y., ktorý zasahoval cca 0,8 m do jeho jazdného pruhu a pravým predným kolesom svojho vozidla nabehol na ľavú zadnú časť príviesneho vozíka a následne pravou prednou časťou svojho vozidla zrazil D. K., ktorý vymieňal ľavé zadné koleso vozidla VW Transportér, ktorý následkom úrazu utrpel drvivé poranenia hlavy, spodiny lebečnej aj s vnútorným krvácaním nezlučiteľným so životom, na následky ktorých zranení na mieste podľahol, pri náraze sa vozidlo VW Transportér posunulo dopredu a prednou časťou narazilo do pravej časti tela spolujazdca z vozidla VW Transportér J. L., ktorý sa v tom čase nachádzal pred vozidlom a ktorý následkom nárazu spadol do priekopy a utrpel zranenia vo forme pomliaždenia ramena vpravo, kolena vpravo s odreninou, ktoré si vyžiadali liečenie spojené s práceneschopnosťou v trvaní po dobu najmenej 4 týždne podľa znaleckého posudku, pričom obžalovaný svojím konaním porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. a/, § 4 ods. 1 písm. c/ zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke, a či súd prvého stupňa rozsudkom z 12. apríla 2016, sp. zn. 2T/18/2013, obvineného O. S. podľa § 285 písm. b/ Trestného poriadku správne oslobodil spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Galante, č. 1Pv 188/09-81, z 09. februára 2013 pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona, nakoľko skutok nie je trestným činom.

Podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, kto inému z nedbanlivosti spôsobí smrť, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podľa § 158 Trestného zákona, kto inému z nedbanlivosti ublíži na zdraví tým, že poruší dôležitú povinnosť vyplývajúcu z jeho zamestnania, povolania, postavenia alebo funkcie alebo uložení mu podľa zákona, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

K materiálnemu obsahu námietok generálneho prokurátora považuje najvyšší súd za potrebné úvodom poznamenať, že tieto vo svojej podstate obsahujú len subjektívne hodnotenie vykonaných dôkazov. Na tomto mieste najvyšší súd musí uviesť, že sa jedná o skutkové okolnosti, ktoré dovolací súd nemôže prehodnocovať (s výnimkou dovolania podaného ministrom spravodlivosti v zmysle predpokladov

ustanovených v § 371 ods. 3 Trestného poriadku). Je pritom irelevantné, či je subjektom podávajúcim dovolanie obvinený zastúpený advokátom, alebo generálny prokurátor. S poukazom na § 2 ods. 14 Trestného poriadku (ako aj čl. 47 ods. 3 Ústavy SR) je v tejto súvislosti potrebné zdôrazniť zásadu rovnosti strán vzťahujúcu sa aj na dovolacie konanie. Z praxe najvyššieho súdu je iste možné jasne vyvodiť, že tento v dovolacom konaní zásadne neprehodnocuje skutkové zistenia, resp. skutkový stav tak, ako ho ustálili súdy nižšieho stupňa a neexistuje dôvod, prečo by mal urobiť výnimku v prípade, ak je dovolateľom generálny prokurátor. Dikciu § 371 ods. 2, 3 a 4 Trestného poriadku je pritom potrebné nepochybne vykladať tak, že predmetné ustanovenia v možnosti podania dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vychádzajú z vyššie citovanej zásady rovnosti strán v rámci kontradiktórnosti trestného konania. Uvedené platí napriek určitým odlišnostiam týkajúcich sa oprávnení generálneho prokurátora vo vzťahu k charakteru ním podaného dovolania ako celku, t.j. zákonom normovaného rozšírenia oprávnení vo vzťahu k rozsahu dovolania generálneho prokurátora (možnosť podať dovolanie pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, resp. že niektorý výrok nebol urobený, a to v prospech i neprospech obvineného aj proti jeho vôli) naproti pomerne užšiemu vymedzeniu oprávnení obvineného v súvislosti so zákonnými postulátmi upravujúcimi možnosť podať dovolanie (jednak čo do výrokov dovolaním napadnutého rozhodnutia, ako aj s tým súvisiacej personálnej spojitosti - možnosti podať dovolanie len vo svoj prospech a proti výroku, ktorý sa ho priamo týka).

Súd prvého i druhého stupňa sa riadnym spôsobom vysporiadali aj s otázkou vzájomného pomeru relevantných porušených pravidiel jednak zo strany obvineného a jednak zo strany poškodeného, čo sa príčiny vzniku dopravnej nehody týka. Je pritom namieste konštatovať, že u obvineného nešlo o porušenie dôležitej povinnosti, zatiaľ čo na strane poškodeného možno vysloviť existenciu porušenia viacerých jemu zákonom č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke uložených povinností (zasahovanie jazdnou súpravou do jazdného pruhu, neoznačenie odstavenej súpravy výstražným trojuholníkom alebo porušenie povinnosti obliecť si pri pohybe na vozovke reflexnú vestu). Po preskúmaní spisového materiálu je teda zrejímavý a správne učinенý záver okresného i krajského súdu, že vysokú mieru spoluviny na spôsobenej dopravnej nehode a z toho vyvstávajúceho vzniku smrteľného zranenia a ďalšej ujmy na zdraví mal samotný nebohý D. K..

Okresný súd ako aj krajský súd vo svojich rozhodnutiach adekvátne odôvodnili, akými úvahami sa riadili pri hodnotení skutočností vzťahujúcich sa k ustáleniu skutkových okolností prípadu, ako aj podrobne rozviedli svoje úvahy, ktorými sa spravovali pri hodnotení dôkazov. Takisto je vzhľadom na vyššie uvedené jednoznačne naplnená i podmienka označenia, o aké dôkazy opreli súd prvého i druhého stupňa svoje odôvodnenie výroku, ktorým bol obvinený oslobodený spod obžaloby, pričom pri tomto odôvodnení takisto bola splnená i podmienka konkretizácie dôkazov pre tento právny záver. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd konštatuje, že okresný súd správne postupoval, keď oslobodil obvineného spod obžaloby, nakoľko vykonaným dokazovaním nebolo jednoznačne bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že obvinený spáchal skutok, ktorý je trestným činom jemu kladeným za vinu obžalobou.

Najvyšší súd sa stotožňuje s argumentáciou krajského súdu uvedenej na s. 4 uznesenia z 11. októbra 2016, sp. zn. 3To/54/2016, v zmysle ktorej je jednočinný súbeh prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona vylúčený, nakoľko skutková podstata prečinu usmrtenia obsiahnutá v § 149 ods. 1 Trestného zákona v sebe nekonzumuje aj porušenie dôležitej povinnosti; toto je naopak obligatórnym znakom skutkovej podstaty prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona. Z toho dôvodu nie je možné jedno konanie obvineného tak, ako je uvedené v skutkovej vete obžaloby (ktorá nemôže byť v zmysle vyššie uvedeného prehodnocovaná dovolacím súdom), právne posúdiť tak podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona, ako aj podľa § 158 Trestného zákona. Rovnako neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že citujúce konštatovanie Krajského súdu v Trnave (obsiahnuté na s. 3 uznesenia z 11. októbra 2016, sp. zn. 3To/54/2016), prokurátorka Krajskej prokuratúry v Trnave ešte na verejnom zasadnutí pred krajským súdom navrhla posúdiť konanie obvineného práve podľa § 149 ods. 1 Trestného zákona v súbehu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 158 Trestného zákona.

Najvyšší súd záverom dopĺňa, že výrok o oslobodení obvineného O. S. spod obžaloby, ako aj výrok

odkazujúci poškodených s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie sú odôvodnené riadne, presvedčivo a vychádzajú z výsledkov dokazovania, ktoré bolo vykonané v intenciách § 2 ods. 12 Trestného poriadku, teda podľa vnútorného presvedčenia súdu založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo, ako aj v ich súhrne (obdobne napr. R 68/2008-I).

Keďže neboli zistené dôvody, pre ktoré možno vyhovieť dovolaniu generálneho prokurátora Slovenskej republiky, z vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky postupom podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.